

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 240.—
pol leta . . . " 120.—
četrti leta . . . " 60.—
za mesec . . . " 20.—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 400.—
pol leta . . . " 200.—
četrti leta . . . " 100.—
za mesec . . . " 35.—

JUGOSLAVIJA

Za Ameriko:

celoletno . . . 8 dolar.
pololetno . . . 4 dolarje
četrtletno . . . 2 dolarja

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakazilu.

Oglašje se zaračunava po
porabljenem prostoru in sicer
1 mm visok (ter 55 mm
širok) prost. za enkrat 2 K
za večkrat sopust.

Uredništvo je v Ljubljani, Franciškanska ulica št. 6/1.
Telefon št. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
št. 8. Telefon št. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj,
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znakica. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

Antanta prodaja Koroško za svoje koristi.

LDU Zagreb, 19. okt. Novinski ured poroča: »Narodno Delo« doznava iz Beograda, da je naša vlada na zahtevo poslaniške konference v Parizu izdala nalog, da se naše čete umaknejo iz koroške plebiscitne cone.

LDU Dunaj, 19. okt. Dunajski kor. urad poroča iz Pariza: »Echo de Paris« javlja: Velenoslanski

Dr. Brejc v Beogradu.

LDU Beograd, 18. okt. Današnja »Tribuna« piše pod naslovom »Doročnik na Koroškem«: Predsednik deželne vlade v Ljubljani dr. Brejc je bil sprejet ob noli desetih pri ministrskem predsedniku. kateremu je poročal o dogodkih in razpoloženju v Sloveniji, ki je nastalo vsled plebiscita na Koroškem. Danes bo sprejeta tudi delegacija iz Slovenije, ki bo izročila ministrskemu predsedniku spomenico o željah Slovencev v coni A.

Odhod na jadransko konferenco.

Beograd, 19. okt. (Izvirno poročilo.) Danes zvečer odpotujejo naši delegati za ekspresnim vlakom v Italijo, da prično z italijanskimi delegati pogajanja o rešitvi jadranskega vprašanja. Razen delegatov doktor Trumbića, dr. Vesniča in Stolanovića potuje tudi tehnično osebje ter kot vojaški ekspert polkovnik Kalafatic. Včeraj je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala do dveh popoldne. Razpravljali so o koroškem plebiscitu ter določili poslednje instrukcije za naše delegate za pogajanja z Italijo. Te instrukcije so take, da morajo naši delegati pogajanja po svoji navedenosti prekiniti ali jih dovesti do konca. Delegati so torej dobili natančnejša navodila. Deistvo, da se udeležijo pogajanj tudi finančni minister Stolanović se komentira na ta način, da se bo pri pogajanjih razpravljalo tudi o medsebojnih gospodarskih vprašanjih.

LDU Beograd, 19. okt. Danes dopoldne je bil ministrski svet, katerega je predsedoval revent. Svet se

konferenca je obvestila vlado na Dunaju da bodo zavezniki respektirali izid ljudskega glasovanja na Koroškem. Velešle pa pričakujejo na drugi strani, da Avstrija ne bo kršila pogodbe saint germainse in versailleske, ki prepovedujejo priklonitev Avstrije k Nemčiji brez dovolitve zveze narodov.

LDU Beograd, 19. okt. Snoči je revent srefel v avdienci predsednika deželne vlade dr. Brejca. Dr. Brejc je izročil regentu obširen memorandum o proizvajanju plebiscita v koroški coni A. V niem se dokazuje, da je plebiscitna komisija delala v korist Avstrije. Ozirala se ni na noben ugovor Slovencev. Za Avstrijo so bili oddani celo glasovi mrtvecev s potvorenimi legitimacijami. Revent je izrazil nado, da se bo to vraščanje dovolilo rešilo.

LDU Zagreb, 19. okt. »Jutarnji list« poroča iz Beograda: V političnih krogih se govori, da ima takozvani preljudinariji za rešitev jadranskega vprašanja dve alternativni. Prva predvideva Wilsonovo črto, kateri na ludo bi morali žrtvovati nekatere otoke in priznati Zadru popolno avtonomijo in pravico, voliti zastopnika v italijanski parlament. Po drugi alternativni bi se morala koncedirati Italiji vsa Istra s kontinuiteto do avtonomne Reke, toda s pogojem, da razen gotovih Kvarnerskih otokov vse, kar le južno od te črte, pripada rodu našo suvereniteto, tako tudi otok Vis. Zadru bi se v tem primeru priznala avtonomija, toda brez pravice, voliti zastopnika v italijanski parlament.

Rim, 19. okt. (Izvirno poročilo.) »Tribuna« javlja, da se bodo pogajanja med jugoslovanskimi in italijanskimi državniki prejkone vršila v Isoli Belli pri Pallanzi v villi kneza Borromea.

Gre za atentat pristašev Venizelosove stranke. Atenski poročevalec lista »Corriere d'Italia« javlja, da so Venizelosovi agenti zastupili kralja. Venizelos ima pripravljene čete, da z njimi vdere v parlament če bi imela Venizelosova stranka večino. Stockholmski list »Aften Bladet« javlja iz Aten, da namerava Venizelos razglasiti republiko, kadar umre kralj.

LDU Pariz, 19. oktobra. Stanje grškega kralja je vedno enako slabo. »Agence Havas« doznava iz Berna, da hoče bivši kralj Konstantin položaj izrabiti in se vrniti v Atene.

NARAŠČANJE NEMŠKEGA TERORJA NA KOROŠKEM.

Velikovec, 19. oktobra. (Izvirno poročilo.) Naše ljudstvo vedno bolj trpi vsled nemških tolv. ki postajajo dan za dnem bolj predrzne ter ga oterozajo na življenju in imetju. V gručah prihajajo ti predstavniki »nemške kulture« v hiše Slovencev ter grozijo prebivalstvu. Naše ljudstvo je zbežano ker si ne zna pomagati in so varnostne odredbe za njegovo zaščito popolnoma neza-
dostne.

NEMŠKI ATENTAT NA ŽELEZNICO.

Velikovec, 19. oktobra. (Izvirno poročilo.) Nemške tolv. so pričele širiti svoj delokrog. V nedeljek so med postajama Sinča ves in Metlovo prihrdile na železniške tračnice ročno granato. K sreči na te prožni mešter tik pred prihodom vlaka št. 415 zapazil atentat ter granato še pravočasno odstranil.

IZSELJEVANJE IZ KOROŠKE.

Maribor, 19. oktobra. (Izvirno poročilo.) Z vseh postaj koroške proge je Južna železnica pričela odvažati svoj inventar. Tudi naši ljudje, zlasti trgovci, se v velikem številu izseljujejo ker nimajo mnogo zupanja v našo vlado, da bi s svojimi neodločnimi nastopom dosegla kak popravek očividnih in uradno doznanih splanj pri plebiscitu. Več železniških postaj je vsled tega izdatno preobloženih z izseljeniškim blagom.

VLADNI NAČRT USTAVE.

LDU Beograd, 19. okt. »Pravda« poroča, da so na včerajšnji seli ministrskega sveta razpravljali tudi o vprašanju ustave. Vlada je pripravila načrt ustave, ki naj bi vseboval nastopne temeljne točke: 1. Država je enotna monarhija pod žezlom Karajordjevičev. 2. Država je ena in enotna razdeljena v administrativnem oziru na samoupravne enote. Kako velike naj bi bile te enote, se ni sklenalo, ker so bila mišljenja delena. Reklo se je, da bo o tem odločala konstituenta. Ministrski svet je sklenil, da se vsekakor more govoriti o večjih ali manjših samoupravah nikakor pa ne o plemenski razdelitvi.

POSLEDICE RUDARSKÉ STAVKE V ANGLIJI.

LDU London, 18. okt. Stavka rudarjev je popolnoma ukinila vso trgovino in industrijo. V velikih industrijskih središčih je na tisoče delavcev brez dela. Angleži še vedno upajo, da se bo še vedno našlo sredstvo za mirno rešitev tega konflikta.

SPLOŠNA STAVKA V PALERMU.

Rim, 18. okt. (Izvirno poročilo.) V Palermu se je proglasila splošna stavka, ker le bil tainik tamošnje strokovne organizacije kovinarjev umorjen.

Evakuacija Koroške?

Beogradska »Pravda« je poročala v nedeljo, da je ministrski svet sklenil evakuacijo plebiscitnega ozemlja. Civilne in vojaške oblasti so dobile ali dobe navodila, da se pokore odločbi plebiscitne komisije, predajo upravo tej komisiji, oz. avstrijskim oblastem in se umaknejo. Zavezniki naj iz tega razvidijo, »da znamo upoštevati obvezo, kolikor smo tudi prepričani o krivici, ki se nam nalaga s temi obvezami«.

»Pravda« je beograjsko glasilo demokratske stranke in ima torej lahko dobre zveze z vlado in dobre informacije. Kljub temu težko verjamemo, da bi bila njena vest točna. Res smo doživeli od današnjih mogotev na vladi že toliko razočaranj, da bi nas tudi sklep evakuacije sam za sobi ne presenetil.

Nemogoče pa se nam zdi v današnjih razmerah. Ugotovljeni so nešteti primeri lažne nemške goljufije in nasilnosti pri plebiscitu. Naši zastopniki so zato vložili protest proti glasovanju. O tem protestu se ni izrekla še niti plebiscitna komisija, niti poslaniška konferenca. Mi smo zato v polni meri upravičeni počakati s svojimi odredbami, dokler oba foruma ne izrečeta svoje razsodbe o naših pritožbah.

A ko bi tudi tega ne bilo. Zakaj bi morali ravno Jugoslovani ponizno parirati na vsak migljaj iz Pariza. Posebno še, ko vedno znova vidimo, kako antanta samo baranta z nami. Tudi v koroškem vprašanju. Pozno zvečer dospela dunajska vest poroča, da priznava poslaniška konferenca Koroško Avstriji, od katere pa »pričuje« kot protiuslugo, da se odreče priključitvi k Nemčiji.

Kako najlasi so Francozi in drugi antantari, če resno računajo, da bo Avstrija

upoštevala njihovo željo, o tem nečemo razpravljati. Pribiti pa moramo brezstidnost Pariza, ki tako očitno ravna z nami kot z mešetarso robo. In mi naj vselejno poslušno ubogamo? Koliko bolj imponirata d'Annunzio in sedaj poljski general Żeligowski, kljub protestom pariških možganov, kljub grožnjam in drugim papirnatiim grožnjam zavrajata na svojih mestih, prvi na Reki, drugi v Vilni. D'Annunzio je svoj namen že dosegel, bržčas ga bo tudi Żeligowski.

Pa pri nas? Generala Maistra so nasprotniki, Lah in Nemci, obdolžili, da snuje bajne načrte, ki niso v skladu z namerami plebiscitne komisije. In naša vlada ni imela nujnejšega posla, kakor da ga je poveljala v Beograd — na odgovor. Pa se še čudimo, da nas svet ne upošteva, ampak nas omalovažuje na vsakem koraku.

Naravnost blazen pa bi bil ukaz o izpraznitvi Koroške danes, ko odhajajo naši delegati na pogajanja z Italijo. Saj vemo, da bo stavila Italija nove, predrzne in cilične zahteve, ki jih bo opirala ravno na naš poraz na Koroškem. Če bo v tem trenutku plebiscitno ozemlje že res v avstrijskih rokah, bo naše stališče neprimerno slabo, kakor pa če bomo tuili slovenski Korotan še trdno v naši oblasti. Res stoji italijanski polki pripravljeni pri Beljaku, gotovo pa si bo rimska vlada še dobro, dobro premislila, predno jih bo pustila vkorakati v cono A.

Vse to mora biti znano tudi beograjski vladi. Zato je njena dolžnost, da v koroškem vprašanju ne kapitulira, ampak da vztraja do skrajnega. O evakuaciji v današnjih razmerah ne sme in ne more biti govora.

NOVA LITVANSKA VLADA.

Poznanj, 19. okt. (Izvirno poročilo.) Iz Korna javljajo, da je ministrstvo demisioniralo, ker je v vprašanju Vilne pokazalo premalo odločnosti. Kot novi ministrski predsednik se imenuje Olegovič, ki je znan nasprotnik Poljakov.

VOLILNI SHOD BEGUNCEV V LJUBLJANI.

Včeraj zvečer se je vršil v Mestnem domu shod beguncev iz zasedenega ozemlja, da določijo svoje stališče vprico predstolečih volitev v konstituento. Shod je otvoril doktor Šablia naker je prevzel predsedstvo dr. Gregorin. Prvi je govoril dr. Puc, ki je naglašal, da morajo begunci pri volitvah nastopiti kar najbolj sklošno. Drug govornik v. Rudnik je v svojem govoru očrtal predvotno politično delovanje Primorcev. Žigosal je sedanje strankarske boje ki prinašalo naši državi toliko škoda. Nekako nadaljevanje političnega delovanja primorskih Slovencev vidi on v delovanju nar. soc. stranki. Nato se je razvila živahna debata med dr. Pucem in g. Rudnikom. Po govorih dr. Besedniaka in dr. Fornazarića so zborovalci sklenili, poslati vsem političnim strankam memorandum s prošnjo, naj bi posamezne stranke

BORZNA IN TRŽNA POROČILA.

19. oktobra.

(Izvirna poročila »Jugoslavije«.)

Curib: Berlin 8,97%, New York 634, London 21,68, Pariz 40,85, Milan 24,20, Praga 7,50, Budimpešta 1,60, Dma 2,10, avstrij. krone 1,70.

Dunaj: Zagreb 270—290, Budimpešta 96—106, Praga 458—482, Varšava 120—140, češkoslov. krone 454—479, dinarij 1130—1180.

Praga: Dinarji 245, marke 119, švic. franki 1341,50, lire 318, franc. franki 542,50, funti 286,50, dolarji 82, avstrij. krone 20,87, poljske marke 26,60.

LDU Zagreb, 19. okt. dolarji 139,50—140,50, avstrijske krone 38—39, bolgarski levi 155—160, češkoslovaške krone 168—175, francoski franki 0—940, nemške marke 200—202, italijanske lire 540—545.

Zagreb, Banka za Primorje 910—1050, Eskomptna 1620—1635, Jadranska 2375, Jugoslovanska 685—690, Ljubljanska kreditna 1050—1100, Prašedionica 9450—9550, Riječka pučka 405—430.

M. Zevaco:

Kraljev vitez.

Zgodovinski roman
(Dolge.)

»Poroka!« le začel Capestanz v svojem srčnem obupu. »Gizelina poroka s Cino-Marsom! Vse le končano vse izgubljeno!«

Ta hip na ga je Violetta odrinila z roko in stoila v dvorano, rekoč: »Poroka se ne more izvršiti brez prisotnosti nevestine matere, volvodine Angoulémske: evo me, gospoda!«

Osunlost, upanje, groza, neizrek-ljivo strmenje nad Violetino lepo — najrazličnejša čuvstva igrala v prvem trenutku na vseh obrazih. Violetta je bila stonila veličanstveno in ljubko v sredo dvorane. Nosila je dolgo obleko od beleza, s srebrom vezeneza brokata in plašč z visokim

ovratnikom kakršni so bili nekdat v modi na dvoru Karla IX.: vrhu njemh las so se lesketali demanti na volvodski kroni.

»O mati!« le zamrmrala Gizela gorče »tedaj nisem zaman izlila bolečin svoje duše v tvoje zvesto srce?«

»Marion! Predraga Marion!« le vztrepetal Cino-Mars v podobni nadi, mari mi res prihaja pomoč?«

»Gospod notar.« le detal hlastno vojvoda Angoulémski »obvestil sem vas o nesrečnem duševnem stanju svoje soproge.«

Vojvoda Guizki in druge priče so se klanjali Violetti s češčenjem in občudovanjem. Karel Angoulémski je prišel vojvodinjo pod nazduho ter jo odvedel k naslanjaču. Morda je vzlela iskrica davne ljubezni ta hip živele: toda žastilakomnost je bila močnejša od nje: Pomislil je, da je lice

rina poroka kupolni kamen njegovega podjetja: hoče lo staro Cino-Mars, ki mu lahko vsak trenutek odtegne pomoč svojeza bogastva in pristašva gospode na deželi. Kratko se je obrnil k notariu in velel:

»Mošter, čitate listino!«

»Dragi soprog in gospod.« le izpregovorila Violetta »zakaj mi ne predstavite ženina naime hčerke?«

Vojvoda se je zdrnil. Kako je mogla blaznica slutiti, da gre za poroka? Zadelo se mu je tudi, da je njena beseda trdnosti in nie pogled mani skleni nego po navadi.

»Da.« le povzela Violetta s presunljivim glasom. »Blazna sem, kaj ne? Blazna je toliko kakor mrtva. Kdo kliče mrtvo mater iz groba, da bi ti pokazal fisteve, ki naj dopolni gorje njene hčere?«

»Mati! Mati!« le zaprosila Gizela ter ovila vojvodinjo z rokami:

Karel Angoulémski pa je prijel Cino-Marsa za roko, rekoč:

»Madame, predstavim vam markeza de Cino-Marsa, ki naj dopolni srečo našinega otroka!«

»V to vam zastavim svojo čast, madame.« le potrdil mladi mož.

Violetta je ušla vani svoje viš-njeve oči ter ga gledala dolgo: nato se je začel njen glas:

»Oh, kako ste bledeli! Zakaj, povejte? Dajte mi roko, videti to hočem: ali ne veste, da znam vedeževati? Cienka me je naučila, ko sem bila še mlado dekle!«

Z rezkim grohotom je pograbila Cino-Marsa za roko.

»Oh, kaj vidim na vaši dlani!« le povzela. »Vi ne ljubite moga otroka! Ljubite, da. Svoje srce ste darovali brez pridržka. Zaoblubili ste dušo in življenje, toda ne moji hčeri!«

»Madame, priščem vam...« se je zdrnil markiz.

»Kri!« ga le prekinila vedeževavka s tolikšno grozo, da je Cino-Mars začutil diih smrti ob svojem vratu. »Oh, varuite se, mladi mož! Razločno vidim morišče... šafot se dviga... Cino-Marsova glava pa da izpod sekire!«

Markiz je vzkrilnil in odskočil. Gizela je medlo začela ter si pokrila oči z dlani. Poslušavci so komaj sonli. Violetta na je vstala in se zavila v stroge gube svojega plašča.

»Charles.« le kriknila vojvodi Angoulémskemu. »ne dai, da bi morala nalina hči trpeti kakor trnim jaz! Bežite, gospod markiz! In vi, gospod, raztrgajte svoje pisanele! Poldi z mano, Gizela: ne dovoliti noračiti moža, ki je zaznamovan krvniku!«

(Dolge prih.)

Šulferajnske šole v slovenskih rokah.

Vsi vemo koliko gorla narodnega pohujšanja, neznačajnosti in raznarodovanja je povzročil nemški »Schulverein« s svojimi šolami med Slovenci. To pomembno šolstvo so slikali Nemci v podobi orjaškega brista a vsako vejo na nlem je tvorila šolska zgradba. Ta hrast je res hitro rasel, njegove veje so zasenčevale celo Slovenijo, celo nad našo prestolico Ljubljano so že visele. Hrastu so prilivale vse avstrijske oblasti, glavni enot na je prihajal iz Berlina. Z rušitvijo Avstrije se je tudi ta hrast nevarno zagugal. Ker na je imel glavne korenine na Dunaju, kjer je sedež društva, se sicer ni podal toda Slovenci smo brž posekali veje, ki so nam delale strupeno senco. Sedaj štrli ta okleščeni orjak suhe vrhove v zrak, ker tudi stranske korenine — dovornice so mu odstranile. V Jugoslaviji so namreč razpuščene vse podružnice, premoženje društva na je sekvstrirano.

Ker je snlošno znano, da je »Schulverein« gradil v naših krajih šole poglavito z denariem, ki ga je nabiral med nami, so se te šole prepuštile slovenskim občinam, ozir. šolskim občinam za primerno odkupnino. Kunnine so se naložile pri upravi fondova do končne odločitve komu pripada ta denar. Na ta način je »Schulverein« proti svoji volji porzvil slovensko šolstvo.

Šulferajnske šole, ki so danes last dotičnih občin, so bile v Sloveniji sledeče: v Trčici na Gorenjskem (danes meščanska šola), v Hrastniku (šola in otroški vrtec), v Laškem, Sevnici, Volniku, Sočanju, Velenju, Vuzenici, Pekrah, Pragerskem, Slov. Bistrici, Polčanah, Rov. Slatini, Lutomernu (kupila okr. posojilnica za meščansko šolo), St. Lenartu (šola in društveni dom, obče kupila glav. posojilnica za šolske in društvene namene), v Ravnem bregu (Sladki vrh) nad Čmurekom, v St. Iliu nad Mariborom; na daleh na Kočevskem; v Lazih, Vrčičah, Mayrli, Ovčaku in Svetem potoku (občina Koprivnik), v Zdihovem in Verdenju (občina Mozelt), v Orčicah (občina Dolenja vas). Potem je imel »Schulverein« v Kočevju lesno obrtno šolo in otroški vrtec, obče je kupila poverništvo za socialno skrbstvo ter ustanovilo zavod za zanemarieno mladino. Za šoli v Šiški in Rodinah nad Črnomljem ni bilo zanimanja pri šolskih občinah, zato sta se prodali potom prostovoljne družbe navšilima nonudnikom. Rodinsko šolo je kupil iz Amerike se vrnivši domačin M. Rožič, ki je preuredil šolo za moderno gostilno. Nemška šola na Jesenicah je bila last »Schulvortorij« v Ljubljani, a po razpustu društva je podedovala šolo Kranjska kraljeva, ki daje poslonie občini v našem za šolo. V Ljubljani je bila šulferajnska šola v posloniu realke.

Kakor s šulferajnskimi poslonii se je zvedilo tudi s premoženjem društva »Südmark«, ozir. s kraljevnimi društvi pod katerih firmo se je skrivalo to nevarno društvo. Znan »Südmarkhof« v St. Iliu, glavno trdnjavo obmejnih reneratov je kupila ondotna občina. Poslonie otroškega vrta in nemškega telovadnega društva v Studencih pri Mariboru ondotni Sokol za telovadnico in slov. otroški vrtec poslonie otroškega vrta v Marenberku novoustanovljeno slovensko društvo »Otroški vrtec«.

Tako so dobile slovenske občine vsaj delno zadoščenje za vse emotne in moralne krivice tekoni zadnjih desetletij.

Ruska pesem.

Od kar divja v Rusiji državljanska vojna se donavila vedno ena in ista pesem. Ko je katerakoli stran tako na vrhu da že seže na labolku zmage in zmanika nakrat tal pod nogami in se zvali ter nade, ker je sečla preveliko in stala preslabo.

Ko je bil general Judenič na tem, da je že določeval uradnike in komandante za Petrograd, je udarila druga vihra in bilo je nakrat konec njegove slave.

Denikin je bil in bil boljševke, da so začeli že v Moskvi graditi žične ograje. Že je slišal zmagonosno pesem moskovskih zvonov na nakrat je nekaj zatreščalo in bilo je konec njegove slave.

Kolčak ki je organiziral najboljšo protiboljševiško armado, ki je bila v svojih najsilnejših dneh že podobna stari ruski armadi, je zmagovito prodiral na zapad stotine kilometrov da-

leč in že se mu le zablščala nasproti Volga in že so v Sibiriji unali na konec vojne, na zmagovit vohod v Moskvu. Pa zopet se je ozglašila stara pesem eno kolo se je pokvarilo in v Irkutsku je krogla končala življenje nekdanjega junaka baltiškega in črnomorskega brodovja.

Tročki, fanatik fanatikov, je gnil Poljake in že so vesti poročale, da je nala Varšava, že so se delale kombinacije o združitvi boljševikov in Nemcev, že so se malaj kapitalistični stebri v zapadni Evropi, ko čitamo nakrat o porazu boljševikov, o popolni katastrofi rdeče armade.

In danes smo na tem, da doživljamo novo pesem. Na lizu Rusije zmaguje naslednik Denikina, general Wrangel. Pokrajino za pokrajino osvaja njegov meč in zavezniški mu hite nasproti od vseh strani. Kozaki in Ukrajinci, Francozi in Amerikanci, Ali se tudi sedaj ponovi stara pesem, ali tudi on previsoko seže na labolko zmage.

Zmaga je polna in v njenem silajni opazi zmagovalec na svolo sijo in podcenjuje sile nasprotnika. Zato so nali boljševiki zato so nali vsi drugi, Denikin je prodiral dolen zajedno z Ukrajinci, ko na je šla fronta okoli Tule, je mislil, da je že zmaga njegova in ni priznal Ukrajincev. Tedaj na se je odori njegov bok in bil je konec. Kolčak je mogel sam premagati boljševike in se je čutil da je uravnotežil vse Rusije in nastopil je proti zaveznikom, njegovi oficirji in uradniki so pozabili na revolucijo in bilo je konec zani.

Če se Wrangel vzdrži napak svojih prednikov, se morebiti obvaruje tudi njih usode. Ako je zveza z Ukrajinci storjena na solidni podlagi in s pošteno voljo, tedaj ima Wrangel pranje na končni uspehi. Če že ne doseže popolne nadvlade nad boljševiki, toliko mu zna uspeti da bodo ti pristili se z njim poročiti. Pošten je namoten kompromis, bi bil v današnjih razmerah največja sreča za toliko izmučeno Rusijo. Če ne pride do tega, na bo še naprej tečala v državljanski vojni v veliko veselje zapadnih kapitalistov in drugih sovražnikov Slovanstva.

Stavka angleških rudarjev.

Premogokopna kriza, ki traja v Angliji že 4—5 let, je zopet enkrat dosegla svojo kulminacijo. — Angleški rudarji stavkajo. Za angleški svetovni imperij je nastal s tem silno težaven položaj. Zani omenia stavka premogokopar posebno sedaj, ko ima Angleška sez. glavno dela z irskim vorašanjem, težko izkušalo vsega gospodarskega življenja.

Posestniki rudokopov niso hoteli sprejeti rudarskih zahtev, ne da bi se ti zavezali zvišati letno produkcijo. Angleška vlada se je trudila na vse možne načine, da bi spor med delodatalci in delotemalci priateljsko poravnala. Pogajani se je udeleževal poleg različnih strokovnikov tudi s. n. ministrski predsednik Lloyd George, nadalje Sir Shakelton in Bonar Law. Vendar se jim ni posrečilo spora odstraniti. Zadnje, kar so posestniki rudokopov ponudili rudarjem, je bilo zvišanje dnevnih mezd za en šiling (po mirovni relaciji 1.17 kron) pod pogojem, da doseže letna produkcija najmanj 240 milijonov ton, doplačilo enega šilinga in pol za 244 milijonov ton in 2 šilinga za 248 milijonov ton letne produkcije.

Že pri predelavovanju se ni niti ena strokovna rudarska organizacija izjavila za sprejem teh pogojev in tako stavka ni prišla nenpričakovano. Vzrok trajne krize premogovnega vorašanja v Angliji leži predvsem v tem, da zadnja leta produkcija angleškega premoga stalno pada kljub temu da se produkcijski stroški stalno večajo. Da bi lahko vzdržala konkurenco ameriškega premoga, je angleška vlada nastavila premogo stalne izvozne cene. Dasi so namreč ameriški premogokopi dosti slabši tako glede širokosti premogovnih žil kot glede premogove kvalitete, so vendar produkcijski stroški v Ameriki dosti manjši kot v Angliji, ker ima Amerika predvsem na razpolago mnogo cenejši delavski material.

Kakor vidimo, sta angleška premogovna kriza in sedanja stavka angleških rudarjev konečno le posledica boja med dvema največjima gospodarskima silama sveta, ki se borita za premoč v svetovnem gospodarstvu. Danes se še bite bol za premog začena pa se že tudi bol za nadvlado v produkciji nafte, in končno bodo prišle na vrsto vodne sile. Kakor izgleda, bo v tem boju klub svojemu izvežbanemu gospodarske-

mu aparatu in klub svoji podletnosti provalila Anglija in bo gospodarsko zavladala nad svetom Amerika, dokler ni ne stodi nasproti japonski narod, ki bo ravnotako nevarni tekmeec kakor le sedaj Anglija.

Uvoz in izvoz denarja.

Generalni inspektorat ministrstva financ je izdal pod št. 22.257 od 23. septembra 1920 pregled, iz katerega je razvidno, kaj in katera množina valut se more vzeti seboj pri odnottovanju iz naše države, ter kaj in kate- re valute so za uvoz v našo državo zabranjene.

Iz naše države se v inozemstvo ne smejo izvažati:

I. Zlato in zlati novci (naredba ministra financ A. Br. 1295 od 16. decembra 1918).

II. Kovinski srebrni novci (naredba ministra financ I. B. 10.515 od 22. marca 1920, I. Br. 2736 od 3. oktobra 1919).

III. Francoski franki v znesku nad 1000 frankov;

Angleški funti v znesku nad 30 funtov;

Ameriški dolarji v znesku nad 1000 dolarjev;

Svicaški franki v znesku nad 600 frankov (odlok ministrskega sveta I. Br. 3074 od 12. novembra 1919).

IV. Grške drahme v znesku nad 700 drahem;

Italijanske lire v znesku nad 1200 lir (odlok ministrskega sveta I. Br. 4034 od 27. decembra 1919).

V. Nemške marke v znesku nad 2000 mark;

Rumunski lei v znesku nad 2000 lejev;

Češkoslovaške krone v znesku nad 2000 češkoslovaških kron (naredba ministrskega ministra I. Br. 19.934 od 19. julija 1920).

VI. Dolarji v znesku nad 1000 dolarjev v novčanicah Narodne banke ali kronsko-dinarskih novčanic (naredba ministrskega ministra I. Br. 20.814 od 16. avgusta 1920).

VII. Kronsko novčanic Avstro-ogrške banke, kolkovane v kraljevini Srbov, Hrvatov in Slovencev (odlok ministrskega sveta I. B. 3762 od 8. decembra 1919).

V primerih pod III. in IV., ako potnik nosi seboj različne valute, katerih izvoz je prepovedan, njihova skupna vrednost ne sme prekoračiti vsoto 1000 francoskih frankov.

V primeru pod VI. se znesek 1000 dinarjev ne vračunava v vsoto zdravne valute, ki jo sme vsak potnik izvažati iz naše države (odloki ministrskega sveta I. Br. 3074 od 12. novembra 1919, I. Br. 4034 od 27. decembra 1919, I. Br. 19.934 od 19. julija 1920).

V kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev je prepovedan uvoz:

Avstro-ogrskih in bolgarskih novčanic v znesku nad 1000 kron ali tevov. Prepoved uvoza novčanic Avstro-ogrške banke velja za vse vrste teh novčanic (žigosane ali nežigosane, kolkovane ali nekolkovane).

IMENOVANJA UČNIH MOČI.

Imenovani so bili: Fran Friedl za nadučitelja na trizrednici pri Sv. Jerneju Kristina Petrič-Bregant, Neža Hribnik-Kunej in Antonija Rožabek za stalne učiteljice na dekliški šoli v Komichah; Josip Paitler za stalnega učitelja v Limbusu; Adolf Friedl za nadučitelja v Svetinjah; Rudolf Predan za stalnega učitelja v Rozaški Slatini; Ljudmila Glinšek-Lilek in Marta Sekirnik za stalni učiteljici v Rozaški Slatini; Alojzij Intihar za nadučitelja na Robu; Matija Kenda za nadučitelja v Smedniku; Albin Smole za nadučitelja v Škaručni; Marija Javoršek za stalno učiteljico v Škaručni; Ivan Vuga za nadučitelja v Komendi; Avgusta Sever za stalno učiteljico v St. Jerneju; Zorka Kosin-Bitežnik za stalno učiteljico v Izgvasi; Martin Matko za nadučitelja v Novem mestu — Tomaž Bičenc se premesti iz službenih virov za stalnega nadučitelja v Škocjanu pri Turjaku. — Nadalje so bila sistemizirana nekatera učna mesta veroučitelje in učiteljice ženskih ročnih del. — Za šolskega sluzo na državni realni gimnaziji v Ljubljani je bil imenovan Fran Oril. — Upokojeni so bili nekateri prekmurski učitelji učiteljica Dequal-Ravninar na Viču, Zofija Zupan, otroška vrtarica v Ljubljani, Olga Skuhala-Sirca, učiteljica v Celju in učiteljica Vovk-Maurin vsi z 31. oktobrom 1920. — Upokolenemu nadučitelju na Ponikvi ob tužni železnici Jožefu Dobnikarju se je izrekla pohvala in priznanje viš. šol. sveta za njegovo mnogoletno neumorno in uspešno šolsko in izvenšolsko delovanje.

Jugoslavija.

Naredba o redu in delu.

LDU, Beograd, 18. oktobra. V soboto popoldne je razpravljali ministrski svet o naredbi o »redu i radu« ter o pooblastitvah, katera naj da vladi narodno predstavništvo. Naredba o čuvanju javne varnosti in reda, za katero zahteva vlada pooblastil od parlamenta, bi imela vsebovati samo osnovna načela, katera bi se s posameznimi odredbami klasificirala. Posebno obsežna so pooblastila glede zatiranja hajduštva. Vlada zahteva odobrenje za osnivanje sodišč »dobrih ljudi«. Ta sodišča bi se imela brigati za zapuščeno dečo. V borbi proti draginji se uvedejo kazni do 5 let. Posebne odredbe so izdane proti propagandi, ki merijo nato, da se nasilno izpremeni današnji državni in družabni red.

Min. svet o vprašanju ustave.

LDU Beograd, 18. okt. (Uradno.) Danes je bila seja ministrskega sveta, ki je trajala od desetih do trinalstih. Razpravljali so o vprašanju ustave.

Volitev patrijarha.

LDU, Beograd, 18. oktobra. Naredba o volitvi patrijarhov je gotova in se izloči posebni instanci v pretes. Potem se odredi dan volitev. Patrijarha bo volilo okrog

180 oseb iz duhovniških in meščanskih slojev.

Trgovska pogodba s Češkoslovaško.

LDU Praga, 18. okt. Jugoslovanski minister Popović, ki je te dni dospel sem, kaj, se je sporazumel z zastopniki češkoslovaške vlade z ozirom na posamezne točke kompenzacijske pogodbe, glede katerih se meseca julija v Beogradu ni doseglo popolno sporazumljenje. Kompenzacijska pogodba med češkoslovaško in Jugoslavijo se sedaj v nekaj dneh podpisuje. Tako bodo s podpisom te pogodbe pokazali obe dve državi, da ju ne vežejo samo trdne skupne politike, ampak da jo četa biti tudi zvezani po smernicah enake trgovinske politike.

Zopetno podražanje kruha v Beogradu.

LDU Beograd, 18. okt. Peki so imeli zborovanje v hotelu »Solun«, na katerem so sklenili, da bodo zahtevali od mestne uprave, naj jim dovoli zvišanje cen belema in črnemu kruhu.

Za dobrovoljski dom v Beogradu.

LDU Beograd, 18. okt. Zveza dobrovoljcev je zahtevala od beograjske občine 1000 kvadratnih metrov zemlje v bližini invalidskega doma, da zgradi dobrovoljski dom.

Razna poročila.

Izvoljeni socijalni demokrate.

LDU, Dunaj, 18. okt. Med izvoljenimi socijalnimi demokrate je omeniti državna tajnika dr. Rennerja in Hanuscha, dalje tudi Friedricha Adlerja. Med krščanskimi socijalci držav. tajnika Mayra in predsednika Hausnerja, med velenčimi predsednika Dinghoferja.

Boji na Irskem.

LDU, London, 18. oktobra. Iz Belfasta in iz treh drugih irskih mest javljajo, da je ponovno prišlo do krvavih spopadov med sinfajnovci in med policijo. V Belfastu sta bili dve osebi usmrčeni, rest pa težko ranjenih. Mir je vopostavilo šele vojaštvo s pomočjo oklop. avtomobilov. Vojaški so imeli tri mrtve. Koliko ranjenih so imeli sinfajnovci, se ne da določiti, ker so ranjence odnesli s seboj.

Rudarska stavka na Angleskem.

London, 18. oktobra. (Izvirno poročilo.) Delegati rudarjev so se vrnili v svoje okraje, da poročajo o položaju. V nekaterih rudokopih je splošno mnenje proti stavki. Lloyd George je še vedno pripravljen za pogajanja z rudarji.

Češka proti Habsburžanom na Madžarskem.

Brno, 18. oktobra. (Izvirno poročilo.) »Lidove Noviny« javljajo, da je zunanji minister dr. Beneš na nanil madžarski vadi, da češkoslovaška republika nikoli in pod nobenimi pogoji ne bo dopustila, da bi habsburška dinastija prišla na madžarski prestol.

Pred smrtjo grškega kralja.

Solun, 19. oktobra. (Izvirno poročilo.) Zdravstveno stanje grškega kralja je zelo opasno. Vsi ministri se nahajajo v Atenah. Ministrski predsednik Venizelos je

vse pripravil, da prevzame v slučaju smrti kralja državno oblast, dokler se ne določi definitivno, ali ostane Grška še nadalje monarhija ali pa se spremeni v republiko.

Poljsko prodiranje.

London, 19. oktobra. (Izvirno poročilo.) Po senkal dospelih vesteh iz Varšave so Poljaki zasedli Pinsk.

Poljski D' Amunzio.

LDU, London, 18. oktobra. General Zeligovski je proklamiral samostojno republiko Srednje Litvanske.

Proti italijanskim anarhistom.

Milan, 18. oktobra. (Izvirno poročilo.) Policija je v uradništvu anarhističnega lista »L' Umanita Nuova« aretirala vse navzočne urednike ter izvedla v njihovih stanovanjih hitne preiskave. Zapičila je več važnih spisov in dokumentov. Razen tega je bilo aretiranih več anarhistov.

Konferenca premierjev.

LDU, London, 17. oktobra. »Evening Standard« doznava, da se bo sklicala konferenca vseh predsednikov vlad z nemškimi, avstrijskimi in bolgarskimi vred v Beldeju.

Gledališče pogorelo.

Bukarešta, 18. oktobra. (Izvirno poročilo.) Tuka je zgorelo takozvano »moderno gledališče«. Škoda znaša več milijonov. Vzrok požara še ni znan.

Veliki stroški bruseljske konference. Iz Zeneve poročajo, da so znašali stroški za prireditve finančne konference v Bruslju 3 1/2 milijonov frankov. Vpraša se, če odgovarjajo uspehi tem ogromnim stroškom.

Gospodarstvo.

Pondeljova borza.

LDU Beograd, 18. okt. angleški funti 121, ameriški dolarji 35.30, italijanske lire 142, nemške marke 51.75, bolgarski lei 44.45, češkoslovaške krone 45.50, avstrij. krone 10.25.

LDU Dunaj, 18. okt. Nemške marke 561.50, švicaški franki 5675, francoski franki 2350, italijanske lire 1475, angleški funti 1180, ameriški dolarji 345, carski rublji 280, madžar. žigosane krone 100—114, češkoslovaške krone 454—474, dinarji 1120—1170.

Posvetovanja gospodarskega sveta.

Gospodarski svet je imel več sej, v katerih se je razpravljalo ponajveč o draginji in o odredbah, ki naj bi se izdale proti njej. Velika članov se je strinjalo o tem, da so najuspešnejše odredbe proti draginji te: maksimiranje cen posameznih predmetov in zlasti živil, kakor tudi osnivanje konsumnih zadrug. Razprava o tem vprašanju še ni končana, ker misli gospodarski svet, da je treba stvar dalj časa in pozorno proučiti, da se bo mogla odločitev potem takoj delansko izvesti.

+ Cena sladkorja in petroleja v Zagrebu padla. Sladkor, ki je še pred nekoliko dnevi stal 70 kron za kg, se danes prodaja v nekaterih trgovinah že po 62 kron; tudi petrolej se je pocenil za 2 K pri litru. Razlog temu padanju je najbrže uredba, po kateri bo država zavzela vso sladkorno industrijo v svoj monopol.

+ Izdelovanje modre galice za državno potrebo. Gospodarsko - finančni osek se je sporazumel v tem, da je treba pri borskem rudniku ustanoviti še posebno podjetje, ki bo izdelovalo modro galico za državne potrebe. Podjetje se ustanovi prihodnjo pomlad. Komisija, ki je bila nalašč za to imenovana, izdeluje priprave.

+ Uvoz žganja iz okupirane Dalmacije brez carine. Gospodarski osek ministrov je dovolil uvoz žganja iz okupirane Dalmacije brez plačevanja carine.

+ Nova velika tvornica za sladkor. Nekaj belgijskih in francoskih kapitalistov bo z glavnico 30 milijonov dinarjev postavilo v Dubrovniku veliko tvornico za sladkor. Ista družba bo ustanovila tudi poljedelsko šolo v Zabarinu.

+ 500 vagonov kornuze za Črno goro. Minister za prehrano je nabavil 500 vagonov kornuze, ki se uporabi za prebivalstvo v Črni gori.

+ Brzovlak Budimpešta - Beograd. Ako bodo uspela pogajanja med madžarskimi državnimi železnicami in našo beograjsko vlado, se bo kmalu uveličel brzovlak med Budimpešto in Beogradom.

+ Davek na zabavne prireditve. Finančno ministrstvo je izdalo naredbo, po kateri se bo pobiralo kot davek na igranja, kinematografe in varieteje 30% od plačane vstopnine.

+ Taksa za tučce v Beogradu. Beograjska občina se je obrnila na finančno ministrstvo s prošnjo za dovoljenje, da sme od tučcev, ki prihajajo v Beograd, da se tam dalje časa nastanjajo, pobirati gotovo takso, ki bi se ugotovila po posebni odredbi. Beograjska občina misli, da bi imela od te takse okoli 20 milijonov letnih dohodkov.

+ Amerikanska industrija se nahaja v mnogih strokah in skrajno nepopolnem položaju. To velja predvsem za usnjarsko in evlarsko industrijo, za avtomobilsko industrijo in svilarstvo obrt. Dviganje dolarja otežkoča izvoz, poleg tega pa vpliva skrajno slabo na ameriški izvoz tudi povišanje železniških tarif.

Dnevne vesti.

«Ne vemo, kaj še pride.» To je geslo strahopetnih, še vedno nekaj pričakujočih bivših črnožoltnikov. Nikoli in nikier si ne upajo lasno govoriti in delati, temuč le dvomno zmagivajo z rameni se plašno okrog ozirajo, med odločnimi previdno molče med omahljivci pa istotako previdno utrihujejo — malodušnost. Kakor verujejo nedolžni otroci, da se kralj Matjaž mora zbuditi s svojo vojsko, tako so tudi te vrste ljudje prepričani, da bo nekdo zaklical na Dunaju: »Caruiem!« Obenem na bo prejel za žezlo v Sloveniji njegov Mešit v deželni dvorci. Taki sasnici imajo vedno pripravljene dve sveči, eno za Boga, drugo za hudiča. Zgodilo se je neke na Dolenjskem — morda še marsikje drugje — da načelnik krajevega šolskega sveta ni pustil zavreči slik dunajskega Karla, temuč so morali previdno čez njegovo sliko pritrčiti v okvir regentovo podoba. Češ, »saj ne vemo, kaj še pride.« Lahko si mislimo s kakšnim programom bodo taki ljudje nastopali (seve le taino!) pri volitvah.

— Ostanite na Koroškem! Vedno še zasuščajo nekateri naši uradniki in drugi inteligentje na Koroškem iz strahu pred nemškim terorjem kar na lastno nest svoja službena mesta. Upoštevamo in priznavamo, da je treba mnogo pozornosti in postrtvovalnosti za vztrajanje v teh težkih razmerah. Posebno onim, ki odločitev težka, ki so prestali vsa gorila lanskim nemških nasilnosti, in mi se jim ne upamo očitati »strahopetnosti« kakor je storil to neki dopisnik v Slov. Narodu. Vendar pa smo mnogi, da le dolžnost njih vseh, da ostanejo na svojih mestih do skrajnosti. Pomisliti morajo da so voditelji in bodrilci lanih nesrečnih koroških rojakov katerih v teh žalostnih dneh ne smejo zapustiti. **Dolžnost naše vlade v Ljubljani in Beogradu** na le da poskrbi za njihovo varnost in jim da potrebna navodila. Tega dodaj, še ni naredila in zato pade večina del krivde na koroških »dezertacijah« na njo samo.

— Koroški posestniki, ne prenašajte se! Poročajo nam vedno več slučajev, da naši posestniki na Koroškem v naletici prodajajo svojo imovino Nemcem ter se hočejo izseliti. Toda kam? Na vsak način je treba potrditi, da se prva razburjenost in splošna zmeda poleže. Ako se res ne bo moglo našim rojakom na Koroškem zagotoviti laststva za neovirano gospodarstvo in za narodni obstanek, dolžna bo vlada ukreniti vse potrebno za izselitev. Sedaj tik pred zimo na le nevarnost, da bi izselenci v ostali Sloveniji ne dobili niti strehe, a na nakup posestev na niti misliti ni.

— Brezplačne predstave za volake. Na zahtevo volnevega ministrstva je pozvalo ministrstvo za prosveto vse gledališčne uprave v kraljevini naj prirelijo brezplačne predstave za volake, ki bodo dvigale narodno zavest mladih rekrutov.

— Zakaj beže Kočevarji v Ameriko? Kočevski listi navaia za vzroke: zaradi popolnoma spremenjenih političnih razmer v deželi, zaradi izrednih davkov, orožnih vaj itd. Izselenci so pisali iz Amerike, da se mislijo vrniti kakor brž se bodo razmere nekoliko zboljšale.

— Prevoz naših državljanov, umrlih v tuini. Ministrski svet je sklenil, zaprositi vlade zavezniških in prijateljskih držav, naj dovolijo čim večje olajšave pri prevozu posmrtnih ostankov onih naših državljanov, ki so umrli v tuini. Razen tega je tudi določil, da se taki prevozi oproste vsake carine, rodbinam pa se v ta namen izmenia na željo gotova količina denarja na državnem kurzu. Ako bodo zavezniške in prijateljske države dovoljno odgovorile na našo prošnjo, bo pričela naša vlada takoj nato izdajati dovoljenja za prevoz zemeljskih ostankov naših državljanov v domovino.

— V svrhu preprečenja kuge je poslalo ministrstvo za narodno zdravje na mejo pri Reki nekoliko zdravniškega osebja in sanitetnega materiala.

— Za upravitelja dvora je imenoval Miloš Nenadović, bivši tajnik poslaništva v Petrogradu.

— Namesto podkornulata v Skopju je francoska vlada istotam ustanovila agencijo.

— Počasnost italijanskega zastopstva v Ljubljani. Pišejo nam: Nedavno me je prišla obiskat moja mati iz Trsta, kjer stalno biva in kamor je pristojna. Ker se hoče zopet vrniti nazaj, sem vložil prošnjo na italijansko delegacijo v Ljubljani

svrhu izdaje potnega lista za povratek v Trst. Dasiravno je bila prošnja opredeljena z vsem potrebnim, se še vendar po 2 in pol mesecu prošnja ni rešila. Tako nas Italijani iz narodnostne mrznje nalašč ovirajo.

— Večerni list se zgraža nad neko gospodarsko notico v naši nedeljski številki. Pri tem pa prav dobro ve, da je bila notica plačan inserat, ki bi ga tudi »Večerni list« z največjim veseljem priobčil, če bi mu ga plačali.

— Ustanovitev državnega konservatorija. Umetniški odsek izdeluje naredbo za ustanovitev državnega konservatorija, ki se otvori še ta mesec.

— Vagon petroleja je zgorel na postaji v Podsedu pri Zagrebu.

— Prijet železniški ropar. Naše politične oblasti so aretirale v Slavoncem Brodu Deda Hustaniša, ki je oropal železniške vagon v Brodu in na vseh večjih postajah med Beogradom in Zagrebom.

— Dotična dobro znana oseba, ki je vzela damski dežnik v vlaku Ljubljana-Kamnik minulo nedeljo 10. t. m. popoldne, se prosti, saj ga vrne, da ne bo imela sitnosti, na upravnistvo Jugoslavije.

Ljubljana.

— Brezsrčnost. Pred vojno smo imeli društva za varstvo živali (danes jih še za ljudi nimamo!) ter so imeli javni organi naročilo, da so odločno nastopali proti vsakemu trpinčenju. Vojna je zamorila vsako rahljost. O tem se lahko vsakdo prepriča, ki gleda, kako tirajo živino v klanico Vnovčevalnice. Utrujeno živino brezsrčno bijejo z debelimi gorjanci, jo suvajo z ostrimi palicami itd. Nedavno je bil pri takem transportu privezan zadaj k vozu voliček z močno ranjeno nogo. Težko le šepal, toda voznik, dasi opozorjen, se ni zmenil za trpečo žival. Končno je živinče omagalo ter kakor mrtvo padlo. Nekaj časa ga je še voz vlekel za seboj, potem pa se je gonjač spravil nadenj. Bil ga je s palico, vlačil za rep ter ga grdo proklinjal. Taki mučni prizori bi se morali preprečiti in zverine v človeški obliki obdano kaznovati.

— Stedenje z elektriko. Priporoča mestni magistrat. Zato ga opozarjamo na finančno delegacijo, kjer v zgodnjih večernih urah vsak dan gori do 200 žarnic samo vsled sivojavnosti gospoda delegata, ki je svojevoljno spremenil dotedanje uradne ure od 8—2 in upeljal deljeno dopolnilsko in popoldansko službo na veliko žalost in jezo vsega uradništva.

— Pozdravni večer poljskim gostom. »Društvo prijateljev poljskega naroda« je priredilo v ponedeljek zvečer v Unioni pozdravni večer na čast poljskemu generalnemu konzulu v Zagrebu dr. Szczepanskemu in načelniku v ministrstvu za socialno skrbstvo v Varšavi Roszkowskemu. Govorili so dr. Plešić, dr. Molč, dr. Stelč, operni pevec Zathay in kapetan Kasporowicz. Govorniki so izražali željo za čim tesnejšo zvezo med poljskim in jugoslovanskim narodom.

— Poročil se je včeraj na ljubljanskem mestnem magistratu bivši minister g. Anton Kristan z gđ. Ano Schullerjevo, hčerko rudarskega uradnika. Poročil in je civilno magistratni ravnatelj dr. Zarnik.

— Ljubljanski šahistom: V petek, 22. t. m. ob 8. uri zvečer priredi v kavarni Evropa šahovski mošter univ. prof. dr. ing. Milan Vidmar veliko simultansko igro. Ta prireditelj bo tem zanimivejša, ker se je udeležil do sedaj v Ljubljani še ne doseženo število igralcev. Ker se jih je prijavilo toliko, da bi prirediteljem utegnilo zmanjkati šahov, naj igralci po možnosti prinesejo šah s seboj. S to simultansko produkcijo otvori ob enem ljubljanski šahovski klub svojo zimsko turnirsko sezono.

— »Nova železnica« v Ljubljani. Za odvažanje zemlje in gruča z novega stavbišča Trboveljske družbe so položili skozi Gajevo in Knezovo ulico »ozkotirno« železnico na »samotežni« pogon. Z gradivom se zasipava globel ob Količju. Na ta način se bo Knezova ulica zravnala in razširila za nova stavbišča. Pričije Količja pride vsled tega pod zemljo.

— Za izvedenca za cenitev veleposestev je imenovalo višje deželno sodišče Ottona pl. Detela, graščaka pri Sv. Duhu.

— Neprestani vplomi. V skladišče drogerista A. Kanca v Linhartovi ulici sta vlomila Fr. Pruskar iz Šmarja in Janez Jemc iz Dolskega. Odnesla sta sod špirta, vreden čez 10.000 K in nekaj konjske oprave. Tatova sta pod ključem, Pruskar je posebno nevaren, ker je bil že 22 krat kaznovan.

— Neznani tatovi so vlomili v stojnico mesarja Alojzija Kuneja na Vodnikovem trgu in ukradli tehniko z vsemi uteži v vrednosti 2000 K. Pred nakupom se svari.

— Tatvina. Oblasti iščejo bihinski služkinjo v hotelu sv. Janeza ob Bohinjskem jezeru Marijo Veber, ker je osumljena, da je ukradla 9000 K vredno srebrno jedilno orodje.

— Nepoboljšljiv grešnik. Na dva meseca strogega zapora je obsodilo okrajno sodišče v Ljubljani že enajstkrat predkaz-

novanega Jakoba Kastelica, ker je sredi prejšnjega meseca ukradel v Stari vasi cizo vredno 350 K.

— Občni zbor društva juridične kulture se vrši dne 23. t. m. ob pol 15. uri v zbornici deželnega dvorca.

— Ispravka. Notica štamparja u 249 broju »Jugoslavije« od 16. oktobra tek. god. pod naslovom »Nagrobni spomenik« — luksuz, lažna je. Tako nam pišejo »Iz kancelarije glavne carinarnice, 16. okt. 1920 g. Br. 18.011. — K zadevi se še povrnemo.

Maribor.

Napredni izvošček. Izvošček št. 107, Franc Alland, se bo moral zagovarjati pred sodiščem, se je pustil v ulice pred gostilno Fuchs v Jurčičevi ulici, kjer je poplaval, svoj voz in konja brez nadzorstva, in ker je redarja, ki ga je opozoril na nedopustnost ravnanja, pričel rsovari.

Kolesarska nesreča. Konter šefan iz Nakopice v Prekmurju je vrgel s svojim kolesom na tla vdovo Foričevo, da je dobila lahke telesne poškodbe.

Profesor Fitovec prične ta mesec s poukom slovenske stenografije.

Prostovoljna sodna dražba. Dne 25. t. m. ob 9. uri zjutraj se vrši v Ložanah pri Mariboru prostovoljna sodna dražba zapuščine pok. Grahernika. Prodaja se bo hiša in posestvo, ki meri 4 1/2 ha. izključna cena je 43.600 kron.

Izgubljen. Soprog odvetnika g. dr. Serneca, stanujoča v Maistrovi ulici 1, je v nedeljo okrog 12. ure pozabila na klop v Frančiškanski cerkvi srebrno torbico s 400 kronami. Ko se je vrnila, je bila torbica že izginila. — Matija Parčec, stanujoč na fezuju št. 47, je izgubil na poti od svojega stanovanja do mestne klavnice rumeno usnato denarnico s približno 5000 K. — Ludmila Slaček iz Sv. Barbare pri Mariboru je v soboto izgubila na Gavnem trgu črno denarnico s 130 K.

Koroško.

Vobre. Odkar le plebiscit za Nemce ugodno izpade, so začeli v Vobrah prenamenjati Slovenko Ano Juril. Mizar Hebel to je pred par dnevi brez vzroka osuval. Danes to je zopet ozmerjal z vzklikom: »Hoo-rük Tehutschen!« Grozil je, da mora van to le iz Koroške. Ana Juril je pa tako zbregana, da hoče Vobre zapustiti.

Primorje.

Laški morilec. Italijansko volašvo divja, kakor se mu polubi, ker ga nihče ne kaznuje. Tako je prišlo te dni v Lasičovo gostilno v Bitežu pri Orgarju 16 volakov. Pri plačevanju niso hoteli laški kavalirji plačati vsega, kar so pobili. Krčmar jim je končno delal, da jim vse daruje samo mirno naj odidejo. Volaki so odšli, toda so se kmalu vrnili oboroženi s puškami in pričeli streljati. Na licu mesta je obležal mrtvec 21letni Alojzij Sedevčič iz Orgarja. Seveda se vrši sedaj preiskava, toda krivdo bodo gotovo kot običajno, zvalili na Slovence.

Umrli je v Prvačini g. Fran Furlani, vnočnjeni višji poštni kontrolor, množoletni župan in goriški deželni poslanec. N. v m. d.

KOČEVSKI NEMCI V VOLJNIM IMENIKIH.

Kočevje, 14. oktobra.

V imenikih volilcev raznih kočevskih občin je vpisano zelo mnogo Nemcev, ki se nam danes rogajo, ker smo izgubili plebiscit. Strankarske strasti so dovele stranke in njih zaupnike do tega, da Nemcev sploh niso izrekli mirale zgolj radi tega, ker bodo ti Nemci volili z njimi. Ta sramota pa zadene skoro vse naše stranke.

Dolžnost naših okrožnih sodišč je, da ukrenemo vse potrebno, da se § 9. našega volilnega reda izvede. Posamezne občine dobro vedo, kdo je Nemec ali Slovenec izmed tistih, ki so v volilnih imenikih vpisani. Zato naj se pozovejo na odgovornost občinski odbori, oziroma župan. Nobena naša stranka ne bo trpela vsled tega škode, če se izbacnejo iz volilnih imenikov Nemci.

Skušnja na Koroškem bi nas morala naučiti, da naše kavalirstvo Nemci samo izrabljajo. Ne ogrožujmo Nemcev osebno, toda drugače pa jih je treba prijeti z železno pestjo, da nam ne zrastejo preko glave. Nemec, Italijan, pa tudi Francoz in Anglež delajo po tem receptu, pa imajo vedno uspehe. Nihče nas ne bo imel za nekulturne, ako v lastni državi ne pustimo rovariti tujoerodnim elementom. Odprite oči!

USTANOVE ZA OBRTNIKE IN VDOVE OBRTNIKOV.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani razpisuje za leto 1920: a) osemnajst ustanov (8 po 50 K in 10 po 20 K) za onemogle uboge obrtnike vojvodine Kranjske; b) štirinajst ustanov (4 po 50 kron in 10 po 20 K) za onemogle uboge

obrtnike in trgovce vojvodine Kranjske; c) pet ustanov po 40 K za onemogle uboge vdove Kranjskih obrtnikov ter d) pet ustanov po 20 K za onemogle uboge vdove Kranjskih obrtnikov in trgovcev. — Prošnje naj se pošljejo trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 15. novembra 1920. Priloži naj se jim od občinskega in županiškega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovino samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma, da je prositeljica onemogla uboga vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

ZBOROVANJE UDRUŽENJ ZA LIGO NARODOV V MILANU

dne 12. do 16. oktob. a.

Pri tem kongresu je stavljal zastopnik jugoslovanskega združenja za Ligo narodov, univerzitetni profesor dr. Leonid Pitamic, naslednji predlog glede jadranskega vprašanja:

»Velika važnost tega vprašanja za ohranitev svetovnega mira je notorna. V eminentnem internacionalnem interesu je, da se končno reši to vprašanje, ki postala od dne do dne bolj pereča, po principih internacionalne pravičnosti. — Vsled tega si dovoljujemo predlagati, da federacija udrženj za Ligo narodov predloži svetu Društva narodov, naj se uredi vprašanje Primorja in vzhodne obali Jadranskega morja ter svobode tega morja na način, ki bi zagotavljal trajen mir. Edina možnost doseči ta namen je rešitev po željah prebivalstva samega v spornem ozemlju.«

Ker pa je komisija, v kateri je bil ta predlog stavljen, z vsemi glasovi proti ruskemu in jugoslovanskemu glasu (Francoski in Italijani so se vzdržali glasovanja) sklenila, naj sedaj konkretno vprašanje ne pridejo v razpravo in naj se kongres bavi le z onimi splošnimi vprašanji, ki se nanašajo na funkcioniranje Društva narodov, je bila razprava tega vprašanja preprečena. Vendar je naš delegat dosegel, da bo njegov predlog tiskan in priložen zapisniku in poročilu, ki bosta razposlana vsem udrženjem. — Tudi ruska delegacija se je zanimala za rešitev jadranskega vprašanja potem plebiscita.

Nadalje je delegat jugoslovanskega združenja izjavil, da more naše združene pristati na splošno razorožitev le tedaj, ako se prej razorožijo Nemčija, Avstrija, Madžarska in Bolgarija.

Sport in turistikla.

Lahkoatletične tekme priredi SK. Ilirija v nedeljo 24. t. m. ob 15. uri. Tekmuje tudi klubova damska sekcija. Na vsoprodu je tek na 100 in 400 m, statetni tek 4 X 100 m, metanje diska, vlečenje vrvi in kot damsko konkurenco tek na 60 m in statetni tek 4 X 60 m. Tekem se morejo udeležiti člani vseh ljubljanskih klubov.

Rokometna tekma. Po lahkoatletičnih tekmah se vrši v nedeljo ob 16. uri rokometna tekma med dvema damskima skupinama SK. Ilirije.

Nedeljska prvenstvena nogometna tekma med »Rapidom« in »Rote Elie« v Mariboru je končala z zmago »Rapida« v razmerju 4 : 2. Polčas 1 : 1. Igra živahna.

Gledališče in glasba.

Repertoar mariborskega narodnega gledališča: Sreda: Samski dvor; četrtak: Charlyjeva teta; sobota: Sen kresne noči; nedelja popoldne: Gospodična Josette, moja žena, zvečer: Španska muha.

Sokolški odsek v Krizevcih na Murskem polju uprizarji 24. t. m. gledališko predstavo »Trile tički« ob 4. uri popoldne pri g. Hauptmannu. Po igri prosta zabava s petjem in godbo. Svira malonedeljski tamburaški zbor. Kdor hoče videti pristnega slovaškega pikroveza, naj ne zamudi prilike!

Književnost in umetnost.

»Narodni pomladak«, mesečni časopis za otroško vprašanje, začne izdajati »Društvo za zaščito jugoslovanske dece« v Beogradu. List je namenjen sodelavcem na polju otroške zaščite, starišem in vzgojiteljem. V list bodo pisali strokovnjaki. Na leto bo stal okrog 30 dinarjev. Nabirali naročnikov dobijo 10% nagrade in naj se takoj javijo uredništvu »Narodnega pomladaka« v Beogradu, da jim pošlje tiskovine za nabiranje naročnikov.

Pokrajinske vesti.

Javorje. Koncem prejšnjega meseca sta bili ukradeni iz žagrade cerkve v Javorju dve rdeče halji ena ministrantova, druga cerkovnikova, dve kameroli in eden obhajalni prt. Tatov še niso dobili.

Dolsko. Krojaški pomočnik Viktor Cimerman se je vračal z neke veselice v Dolskem v Spodnji Kašeli, kjer stanuje. Ko se je vozil z brodom čez Savo, je padel nekemu klubov v Savo. Cimerman ga je hotel pobrati in je pri tem padel v Savo, ki je tam precej globoka. Cimerman je sicer klical na pomoč, toda pomagati mu

ni mogel nihče, ker je bila noč zelo temna in je bilo zelo vetrovno. Cimermanovega trupla še niso našli.

Košana. 12. t. m. je pogorela vas Volče. 14 posestnikom je pogorelo prav vse: hiše, gospodarska poslopja, vozovi, oprava, vsi izdelki in 4 prašiči. Nekateri so rešili samo obleko na sebi. Ogenj se je zato tako naglo razširil, ker je pihala huda burja. Nekaj dni prej, to je 9. t. m., pa so imeli ogenj v vasi Kalu, kjer je pogorelo petim posestnikom prav vse. Baje so v obeh slučajih zažgali otroci.

Laško. V nekem članku »Jugoslavije« smo med drugim čitali: »Ko vidite med seboj ljudi, ki na vaš račun bogate in so proti vam, ne prestopajte njihovega praga...« Tega nasveta naj bi se držali vsi naši mladi Slovenci. Naš Sokol je napovedal nemčurkemu hotelu Henke bojkot, a izvajal ga nad vse sramotno. K Henkeju zahaja vse, dasiravno je znan kot velik nemškutar, ki slovenskega jezika niti čuti ne more. Bodimo vendar odločni samozvestni in ponosni, da se nam ne bodo priselili Svabi in domači ronegati smejali v obraz.

Ljutomer. Po dolgotrajni boleznii je umrla gospa Marija Kocuvanova, soproga sodnega nadodvisca in trgovca. Rajnica je bila vrsta narodnjakinja. N. v m. p.

Ptuj. Dne 12. t. m. okrog 6. ure zvečer je odtrgala Drava čoln, v katerem so se nahajali 2 delavca in 3 delavke, ki so nakladali drva. Voda jih je odnesla z nekaj deskami in drvi daleč proč. V zadnjem trenutku jih je rešil Fr. Sluga s štirimi vojakii.

Prodaja se:

VILA

se prodaja tisk. železniške postaje. Natančna pojasnila daje T. Riegler, Pragersko.

OTROŠKI VOZIČEK

dobro ohranjen, se po zmeri cen prodaja. Karlovska cesta 15, pritličje, 1896

ZVEZKE

za višje šole, črtno, peresa, radirke in druge šolske potrebščine na debelo in drobno se dobi pri L. Pavleku, Ljubljana, Zidovska ulica 4. 1964

F. BATJEL, LJUBLJANA

Stari trg št. 28.

Velika zaloga vsakovrstnih dvokoles, valnih strojev in posameznih delov. — Mehanična delavnica, Karlovska cesta št. 4. 1968

NAZNANILO.

Imam v zalogi cementne cevi različne velikosti, najboljšje vrste, cementnih rezanih strešnikov. Maks Lipičnik, izdelovatelj cementnih izdelkov v Čretu 32 p. Storie. 1971

LEPO KMETSKO POSESTVO

10 minut od mesta Maribor, 24 oralo zemljišča, obstoji iz polja, travnikov in gozda; se takoj prodaja. Dalje: trgovske hiše v sredini mesta, vile in lepe stanovanjske hiše. Pojasnila daje realitetna pisarna »Havlik« Maribor, Gregorčičeva ulica 6, tel. 132. Priložiti znamko. 1976

POL LETA STAR PES

nordijske pasme, izredno nadarjen, se ugodno prodaja. Vprašati na Lavi 27 pri Celju. 1979

CISTO SVINJSKO MAST

doma topljena, razpošilja in ponudbe sprejema od 50 kg naprej po najnižji dnevni ceni tvrdka Janke Popovič, Ljubljana. 1396

PISALNI PLOJ ROJ REMINGTON

se dobijo pri K. A. Kregar, Ljubljana, Sv. Petra cesta 21—33. Zahtevajte ponudbo.

Kupi se:

KUPIM ALI ZAMENJAM ALI V NAJEM VZAMEM

dobro kdočo trgovino za svojo. Cenjene ponudbe prošim na upravo lista pod »Korotan«. 1961

LES.

Kupujem hrastove, bukove, borove in mecesovne žel. prage, ščelarje vsake dimenzije kakor tudi posebne les. (Extraholz.) Ponudbe na Franc Drobnič, Laško. 1909.

POSESTVO V SLOVENIJI

s približno 1—5 glavami goveje živine kupim. Naslov v upravi »Jugoslavije«. 1948

Službe:

MLAD GOSPOD

izvehan v vseh pisarniških poslih, išče službe v kakli pisarni. Gre tudi kot skladiščnik ali kaj enacega. Cenjene ponudbe pod L. K. na upravo lista. Gre tudi na deželo. 1975

MLADENIČ

star 23 let, kateri je dovršil 2 razreda gimnazije, želi vstopiti v službo kot praktikant tu v Mariboru. Ponudbe pod zanesljiv na upravo tega lista. 1895

Razno:

SOBO S KUHNJO

eventuelno tudi brez kuhinje iščem. Grem tudi v Sisko, Vič. Ponudbe pod št. 10 na upravo lista. 1896

AKADEMIK

išče sobo, sam ali z drugimi, brez hrane. Ponudbe pod »soba« na upravo lista.

INTELENTEN TRGOVEC

30 let star, išče kot spremljevalko skozi življenje gospodično ali mlado vdovo s premoženjem do 100.000 K. Ponudbe pod »Resen« na upravo »Jugoslavije«. 1893

Majhna hiša,
aven njiva in travnik na veliki cesti
pri Mariboru proda po ceni B. Ser-
šak, Slov. Bistrica, juž. kol.

Zlata ura
z zlatimi pokrovi in zlato verigo
se proda v gostilni Slov. Bistrica
južni kolodvor.

Samostojni kolar
se sprejme pri dobri hrani s
stanovanjem in plačilom pri
Ferdo Verdnik, Slov. Bistrica
— Korača vas. —

Trstje

za strope izdeluje in prodaja na debelo
in drobno m² po K 480, pri večjih na-
ročilih znaten popust, Ant. Steiner,
Ljubljana, Jeranova ul. 13. (Trnovo.) 771

STAMPILJE
iz kavčuka
Ciril Sitar
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 13.

la apno
v kosih in zdrobljeno dobavlja na vagone
„AVA“ tovarna, Laško.

Priporočila se slavemu občinstvu
IVAN CARMAN
Izdelovatelj najstih
dokolenic (gamaš)
Ljubljana Zg. Sreča št. 42.

Radi preselitve prodam:
Bakreni kotel 325 l velik ter drugo
posodo za žganjekubo. Rabljeno sode
od vina in žganja, barele za kisel
zaje, železo za obroče, steklenice bele
za likero in gostilne, filter aparat za
žganje in dve vzorne plošče. F. CVER,
Kamnik.

Oblačilnica za Slovenijo
priporoča
svojo veliko zalogo vsakovrstnih
čevljev
po najnižjih cenah.
Opozorjamo na nakup stvari vse
konecne in nabavne zadruge in javne
nameštence. Slednje se opozarja, da si
morejo nabaviti oblačila in obuvalne
potrebščine na obroke samo še do
konca decembra t. l.
Blago solidno, cene ugodne!

Charles Princ
Ljubljana.
Manufaktura

Zaloga: Turjaški trg 1.
Pisarna: Židovska u. 1/l.

Pohištvo! Pohištvo!

Spalne, jedilne in gosposke sobe. — Salonske in ku-
hinjske opreme od navađenega do najsolidnejšega
izdelka. — Vseh vrst pohištva na drobno in na
debelo po jako ugodni ceni v zalogi pohištva

Karola Preis-a, Maribor, Slomškov trg št. 6.
Cenike brezplačno. Za ogled na razpolago brez obveze za nakup

Domača tvrdka! Solidne cene!
F. J. PENES, Moste pri Ljubljani
razpošilja po celi državi od 5 kg naprej
kavo, poper, cimet, riž, svinjsko maso, sol, vžigalice, sveče, cikorko,
pimet, rum, testenine, škrob, žitno kavo, žbikle, milo, čaj, češplje,
papirko itd. 1374 Pri večjih naročilih popust.
Zahtevate cenike! Znižane cene!

Razpis.

Ljubljanska kreditna banka potrebuje
razna mizarska dela za stanovanjsko hišo

ki jo gradi v Beethovnovi ulici.
Sestavek dobave in tozadavni načrti razgrnjeni so na
vpogled v tajništvo Ljubljanske kreditne banke, Pred škofijo,
III. nadstropje.

Ponudbe staviti je do 1. novembra t. l. ob 12. uri do-
poldne, dobava mora biti pa izvršena do 1. marca 1921.

Ljubljanska kreditna banka
v Ljubljani.

Dopisnika

perfektnog u hrvatskom i njemačkom jeziku, potpuno
samostalnog stilistu, vješta strojopisu te poznavanju
bankovne i trgovačke struke, traži sa nastupom odmah
Banka i mjenjačnica Brdarić i dr., Brod u/S.
na koju neka se šalju ponude sa oznakom plaće.

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro- in druge vloge
pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor,
Krani, Ljubljana, Maribor, Metko-
vić, Opatija, Sarajavo, Split, Sibenik,
Zadar, Zagreb, Trst, Wien.

Poslovne zveze z vsem večjimi kraji v tu- in inozemstvu.

Priporočao se sledeče domače tvrdke:

Avtogaraža
Popravlja vseh strojev
Sušteršič & drug.

Kleparstvo
Teodor Korn, krovski in kleparski
mojster, vpeljevalec vodovodov
Poljanska cesta šte. 8.

Pisalni stroji
Kontrolne blagajne
prodaja in popravlja
Franc Bar, Cankarjevo nabr. 5.

Restavracija
Krvarič, Prešernova ulica.

Skladišče, javno
Balkan, Dunajska cesta 33.

Skladišče, špedicijsko
Dunajska c. 33 (Telef. 366).

Spedicija
Uher J. & A. Selenburgova ul. 4.
Telefon št. 117.

Slikarstvo, pleskarstvo
Stare P. Franc, Florjanska ulica.
Ivan Martinc, Poljanska c. 20.

Špecialna trgovina
z juveli in zlatinob
Lud. Cerne, Wolfova ulica 3.

Orodije in tehnične
potrebščine
Odon Kontny, tu, Kolodvorska
ulica 37

Trgovina
špeciarijakim in delikatesnim blagom
Janko Stupica, Sodna ulica.

s klobuki
Ivan Soklič, Stari trg št. 4.

s papirjem
Uranus, Mestni trg 11.

s pohištvo in mizarstvom
Franc Skafar, Rimska cesta 16.

s pisalnimi stroji
The Rex & Co., Selenburgova
ulica šte. 6.

s čevlji
Aleksander Oblat, Sv. Petra c. 28.

s špeciarijakim in kolonijalnim blagom
Hinko Stancer, Dunajska c. 10.

s veemi pisarniškim potrebščinami in
fino galanterijo
Tičar A., Selenburgova ulica 1.

s železnino
Erjavec & Turk »pri zlati lopati«
Valvazorjev trg 7.

s gramofoni in godbenimi instrumenti
Rasberger, Sodna ulica.

šivalnih in pisalnih strojev in koles
Ivan Jax & sin, Dunajska c. 15.

s železnino na debelo in drobno
Breznik & Fritsch, Cankarjevo
nabrežje šte. 1.

s delikatesami in prekajevalnica
J. Chalupnik, Stari trg 19.

Arhitekt
Viljem Treo, Gosposvetska c. 10.